

Výzkum obyvatel Klatov se blíží Co bude předmětem šetření?

Asi před měsícem jsme v naší redakci hovořili s Doc.PhDr. Hynkem Jeřábkem, CSc. z Fakulty sociálních věd, Karlovy Univerzity v Praze, vedoucím výzkumného týmu, který připravuje v Klatovech rozsáhlý výzkum názorů obyvatel. Rozhovor s ním jsme uveřejnili v Klatovském deníku v pátek 23. července.

V těchto dnech jsme jej znovu pozvali do redakce, především proto, aby blíže seznámil čtenáře Klatovského deníku s obsahem výzkumu.

Co je nového v připravovaném výzkumu?

Do přípravy výzkumu se aktivně zapojila také klatovská radnice. Chci poděkovat za užitečné rozhovory panu starostovi Karlu Mrázovi a dalším významným klatovským občanům, s nimiž jsem měl možnost hovořit. Díky nim jsou v dotazníku také otázky, které pomohou městu Klatovům. Můj dík patří také těm obyvatelům Lubů, kteří byli tak laskavi a odpovídali na otázky našeho zkušebního dotazníku a pomohli nám jej zbavit drobných ale nepříjemných dětských nemocí, které každý dotazník má, než je vyzkoušen. Teď je dotazník již hotov, tazatelé jsou vyškoleni a rozhovory v klatovských domácnostech mohou začít.

A kdy konkrétně začnete s dotazováním?

Počítáme s tím, že se začátkem školního roku život dostává do normálních kolejí a tak čekáme na první dny září. Rozhovory pak budou probíhat po celé září a část října. Jak jsem se zmínil již v minulém rozhovoru, celkem bude provedeno více než 1500 rozhovorů s pečlivě, náhodným způsobem, vybranými dospělými obyvateli Klatov.

Jak budou probíhat rozhovory? A co se stane s vyplněnými dotazníky?

Tazatelé společnosti MEDIAN dostanou jmenné seznamy vybraných obyvatel Klatov, s nimiž mají provést rozhovory. Ti klatovští občané, kteří budou dotazováni, již dostali nebo dostanou v těchto dnech osobní dopis děkana naší fakulty se žádostí o spolupráci a s podrobnějšími údaji o zabezpečení výzkumu, a o způsobu, jak byli vybráni. Do domácnosti tedy přijde tazatel nebo tazatelka, prokáže se pověřením společnosti MEDIAN k výzkumu a bude hledat zcela konkrétního obyvatele bytu, s nímž má provést rozhovor. Nesmí dotazovat nikoho jiného. Hrozilo by totiž, že shromáždíme odpovědi vnuků místo odpovědí babiček, odpovědi mužů místo odpovědí žen a podobně. Rozhovor bude trvat asi 45 minut. Po skončení rozhovoru odešle tazatel vyplněný dotazník bez adresy spolu s jinými dotazníky v zalepené

obálce do ústředí agentury MEDIAN a ta přenesse údaje v číselné podobě do počítače. Tento způsob práce plně odpovídá přísným pravidlům platným ve světě.

Již minule jsem Vám položila otázku, na co se konkrétně budete dotazovaných občanů ptát. Můžete být tentokrát konkrétnější?

Minulý rozhovor měl občanům Klatov především vysvětlit smysl našeho výzkumu a seznámit je s principy naší práce. Nyní je čas věnovat se konkrétním otázkám.

Celý rozhovor je rozdělen do několika částí. Z úvodního oddílu Vám prozradím jednu z otázek, která bude jistě položena: „Kdybyste se Vy a Vaše rodina mohli mít někde jinde podstatně lépe než v Klatovech, byl/a byste ochoten/ochotna odstěhovat se z České republiky a žít několik let v zahraničí?“ Také ostatní otázky tohoto oddílu se týkají vztahu obyvatel ke Klatovům a k České republice.

V druhém oddílu dotazníku se dotazujeme obyvatel Klatov na jejich trávení volného času, na jejich koníčky, členství ve spolcích a zájmových organizacích. Jsou zde otázky pro mladší i starší občany, otázky na kulturu i na sport.

A co je vlastním jádrem Vašeho dotazování?

Třetí oddíl zjišťuje názory dotázaných na věci veřejné v Klatovech, v České republice a trochu i ve světě. Ptáme se občanů, jak by si přáli zlepšit své bydlení nebo zajistit bydlení pro své děti ve výhledu příštích 5ti až 10 ti let. Ptáme se také na jejich názory na veřejné výdaje v různých oblastech života společnosti. Zajímá nás, zda se podle jejich názoru na zdravotní péči, na armádu a obranu nebo na boj proti zločinnosti utrácí příliš mnoho peněz, příliš málo peněz nebo tak akorát.

Výzkumy veřejného mínění se často ptají na politiku. Věnujete se také této oblasti?

Pochopitelně ano, i když ne jako tomu nejhlavnějšímu. Ve čtvrté části rozhovoru máme otázky na volební chování. Ptáme se ale i trochu netradičně. Prozradím Vám jednu z otázek: „**Jak moc jste přesvědčen/a, že jste (v posledních volbách do Poslanecké sněmovny v červnu 1998) volil/a správně?**“ Tuto otázku pochopitelně neklademe všem dotázaným, ale jen těm, kteří se voleb zúčastnili a dobře si pamatují, komu dali svůj hlas.

Jak tedy vypadají možnosti odpovědí v tomto případě? A jak si lidé budou ty odpovědi vybírat?

K většině otázek bude mít dotázaný před sebou kartu s možnostmi odpovědí. Příkladem může být právě karta pro tuto otázku:

Karta A:

1 = velmi silně

2 = silně
3 = slabě
4 = vůbec

Takže, pokud si dotázaný myslí, že volil správně, a je o tom velmi silně přesvědčen, odpoví kódem 1= velmi silně.

Říkal jste mi, že se také dozvíte, kteří z dotázaných čtou Klatovský deník. Máte v rozhovoru takovou otázku?

Předposlední část rozhovoru se týká tisku, rozhlasu a televize. Zajímá nás, které noviny obyvatelé Klatov čtou, jakou rozhlasovou stanici nejraději poslouchají, které typy televizních pořadů jsou jejich nejoblíbenější a podobně. Takže Vaši pravidelní čtenáři se nám jistě svěří v odpovědi na otázku: Které noviny nejčastěji čtete?

Mluvili jsme spolu i o otázkách, které Vás zajímají jen v kombinaci s ostatními.

Jsou to otázky poslední části. Potřebujeme je pro statistické zpracování a vyhodnocení výsledků. Ptáme se na rok narození, vzdělání a zaměstnání, počet členů domácnosti a počet dětí. Ekonomickou situaci dotázaného zjišťujeme jen nepřímo. Písmeno, které člověk uvede, vyjadřuje sice jeho přibližný příjem, pořadí písmen je však zpřeházeno, takže odpovídá vlastně zašifrovaně. Tenhle vynález jsme převzali od firmy MEDIAN a zlepšuje podle našich zkušeností pocity dotazovaného, jeho důvěru a ochotu spolupracovat. Nakonec se ptáme všech zúčastněných, zda by byli ochotni pokračovat s námi ve výzkumu v příštím roce. Náš výzkum totiž letos ještě zdaleka nekončí.

Takže náš rozhovor patrně není poslední?

Již dnes Vám mohu slíbit, že s prvními výsledky výzkumu seznámíme čtenáře Klatovského deníku jakmile to bude možné. Nebude to však příliš brzy. Odpovědi je třeba nejprve převést na čísla, zapsat do počítače a statisticky zpracovat. Výsledky smí být zveřejněny až po důkladné kontrole práce tazatelů, kodérů i práce ve všech dalších etapách zpracování. Kontroly provádí agentura MEDIAN a kontroly budou provádět i členové výzkumného týmu. Teprve pak mohu zveřejnit první výsledky. Bude to koncem roku.

A co kdyby se Vás naši čtenáři chtěli něco zeptat, třeba v průběhu výzkumu?

Učím sice na Karlově univerzitě v Praze, ale v Klatovech se budu objevovat často, zejména v září a v říjnu. Čtenáři mohou napsat do redakce a Vy mi můžete jejich dopisy předat. Rád jim na stránkách Vašeho deníku odpovím.

Děkuji Vám za rozhovor